

NÁKUPY UDRŽITELNĚ

ECO SENSE

SMYSLUPLNÝ OBSAH

NAKUPOVAT UDRŽITELNĚ(JI)	3
NEJEN ŠEDÁ VODA MÁ U NÁS ZELENOU	4
V TŘÍDĚNÍ JSME PRVOTŘÍDNÍ	5
DEJTE VĚCEM DRUHOU ŠANCI	6–7
OBALY TO MŮŽOU ZABALIT	8
PŘÍRODA V MĚSTSKÉ DŽUNGLI	9
NEŠETŘETE NOHY, ALE OVZDUŠÍ	10
BÝT EKO JE HRAČKA	11
UDRŽITELNOST NEVYJDE Z MÓDY	12–13
ŽIVOT JAKO V BIOBAVLNCE	14–15
FÉR K PŘÍRODĚ, S LÁSKOU KE ZDRAVÍ	16–17
CENTRUM PRO VŠECHNY DO JEDNOHO	18
ZLEPŠUJEME SE PRO VÁS I PRO NAŠI PLANETU	19

NAKUPOVAT UDRŽITELNĚ(JI)

Udržitelnost je jedním z nejskloňovanějších slov současnosti. Cestu k jeho 100% naplnění zatím všichni hledáme, snažíme se proto být aspoň *udržitelnější*. Každý s ohledem ke své vlastní situaci a svědomí tak, jak může a umí nejlépe.

V Centru Černý Most se proto logicky snažíme, aby *udržitelnější* bylo nakupování, a to celou řadou způsobů a už mnoho let. Hledáme cesty, jak zefektivnit provoz naší budovy. Podporujeme stejně smýšlející nájemce, kterým není jedno, jakým způsobem se jejich zboží dostává z výroby do regálů a kolik obalových materiálů je k tomu potřeba. A dbáme na to, abyste i vy, naši zákazníci, u nás mohli pořídit zboží ohleduplnějším způsobem. Cestu ke smysluplné *udržitelnosti* totiž najdeme mnohem rychleji, pokud se zapojíme všichni aspoň trošku, než když nás ji bude, byť sebedúkladněji, hledat jen pár.

Nejdůležitější je vždycky první krok, a právě s ním pomůže tato brožura. Dozvíte se v ní něco málo o fungování našeho Centra a inspirovat se můžete třeba tím, jak pečlivě nakládáme s odpady. Pozveme vás na návštěvu k našim prodejcům, kteří nabízejí alternativní módu, kosmetiku, výživu a další zboží, jež vzniká (nebo zaniká) s menším dopadem na životní prostředí. A najdete tady i řadu tipů, jak zavést *udržitelnější* návyky do každodenního života.

I když jsme se snažili, úplně všechny tipy jsme do brožury nevtěsnali. Průběžně je ale budeme doplňovat na stránky **nakupyudrzitelne.cz** a na naše sociální sítě. Tak na ně občas mrkněte, aby vám neunikla žádná zajímavá a smysluplná (!) novinka.

Trpělivost a odvahu při hledání vaší *udržitelnější* cesty vám přeje

Vendula Zímová
manažerka
Centra Černý Most

NEJEN ŠEDÁ VODA MÁ U NÁS ZELENOU

Abychom zbytečně neplýtvali teplem a ani kapka vody u nás nepřišla nazmar, řídí se naše Centrum složitým systémem. Jeho čidla reagují na aktuální potřeby budovy i na počasí za jejími zdmi. Automatický mechanismus podle jejich doporučení vybírá nevhodnější ze způsobů chlazení interiéru, větrání nebo ohřevu vody. **Se zdroji proto nakládáme velmi efektivně, a pokud to jen trošku jde, využíváme hlavně ty přírodní.** Tak například:

Neplýtváme vodou. Toalety splachujeme ze 60 % tzv. šedou vodou. Jde o kombinaci vody už jednou použité v umyvadlech a vody dešťové. Sbíráme ji ze střechy Centra, odkud by jinak odtekla bez užitku pryč. V Centru funguje také systém kontroly úniku vody, který ji v případě potřeby dokáže sám zastavit. Vodu, kterou si na toaletách myjete ruce, přede hřívá za jasných dní sluníčko.

Ekologicky topíme i chladíme. Příjemnou teplotu v našem Centru udržujeme i díky rekuperaci – znovuvyužití – odpadního tepla. K chlazení budovy zase používáme především systém řízeného větrání, tzv. free cooling.

100 %

100 % elektrické energie získává už od roku 2018 Centrum Černý Most z obnovitelných zdrojů.

Šetříme elektrickou energií.

Velké úspory jdou za moderním LED osvětlením, které používáme v drtivé většině interiérů Centra. Přes den se ale spoléháme hlavně na přirozené venkovní světlo a v noci zase snižujeme intenzitu osvětlení na minimum. S tím nám pomáhá systém pro řízení osvětlení, jeho stmívací senzory a pohybová čidla.

V TŘÍDĚNÍ

JSME PRVOTŘÍDNÍ

V třídění odpadu patří Češi ke světové špičce. Pravidelně u nás třídí více než dvě třetiny lidí. Kromě klasického tria papír–plast–sklo navíc čím dál častěji používáme i popelnice na kov, nápojové kartony nebo elektroniku. **V Centru Černý Most třídíme 18 druhů odpadu.** Díky tomu se nám daří recyklovat jeho stále větší část: v roce 2020 to bylo už 81 %.

Pomoci nám můžete i vy. Stačí, když budete při návštěvě Centra používat koše na tříděný odpad, kterých jsou u nás desítky. Co přesně do jakého koše patří a jak se s recyklovaným odpadem dále nakládá? To se dozvíte v našem ECO POINTU. Najdete ho v -1. podlaží v Zeleném lobby u obchodu DECATHLON.

Plechovky? Ty žeru!

Recyklovat plechovky je v Centru Černý Most zábava. Pocit zadostiučinění z použití našeho **Can Crusheru – lisovače plechovek** – vám můžeme garantovat. Vyzkoušejte ho ve Food Courtu naproti restauraci UGO. Jen v loňském roce jsme i díky němu vytřídili 2,5 tuny kovu.

Jak na netradiční odpad? Staré spotřebiče jako fén, mixér nebo třeba telefon můžete odevzdat k ekologické likvidaci v prodejně DATART. Přepáleného kuchyňského oleje se zase zbavíte díky speciální nálevce PRESTO od TESCOMY. Pozor! Přepálený olej rozhodně nepatří do výlevky ani do záchodu, ale do zvláštního kontejneru. Jen v Praze 14 jich je hned 32.

TESCOMA

281,5 t

V roce 2020 jsme v Centru společně vytřídili:

- 207 tun papíru • 16 tun plastu • 4 tuny skla
- 52 tun bioodpadu • 2,5 tuny kovu

DEJTE VĚCEM DRUHOU ŠANCI

Nepotřebné věci nemusí končit v popelnicích a v Centru Černý Most jim snadno můžete doprát druhý život.

CO UDĚLAT S...

... knízkou, kterou jste už přečetli?

To stačí odložit do jednoho z kontejnerů organizace POTEK, které se nachází na střešním parkovišti a u vstupu do Baumarktu. Prodejce spodního prádla TRIOLA také spolupracuje s touto organizací a neprodané zboží pravidelně daruje na dobročinné účely. Nechtěné oblečení od jakékoli značky můžete odevzdat k recyklaci i v prodejně H&M.

... knízkou, kterou jste už přečetli? Můžete ji donést do naší KNIHOBUDKY a udělat tak radost novému čtenáři. Na oplátku si vyberte zase nové čtivo pro sebe. KNIHOBUDKU najdete ve 3. patře v Zeleném lobby. Ale pozor – v létě se stěhuje do Červeného lobby v -1. podlaží vedle HRAČKOBUDKY.

DECATHLON

... oblečením, které je poškozené?

V DECATHLONU vám rádi v rámci programu Švadlenka opraví drobné nedostatky na zboží, které by normálně bylo vyhozeno. Takhle vám může stále ještě dobré posloužit.

... použitými hliníkovými kapslemi Nespresso?

Můžete je odevzdat v kterémkoli Nespresso Boutique, nejblíže máte ten v našem Centru. Hliník je nekonečně recyklovatelný a vy tak můžete dát kapslím šanci na druhý život.

NESPRESSO

... prázdnými krabicemi? Třeba s těmi od výrobků SAMSUNG můžete popustit uzdu své fantazii a postavit z nich nový bytový doplněk nebo parádní bunkr pro vaše nejmenší.

SAMSUNG

4 538 kg

V roce 2020 jsme v Centru společně vysbírali 4 538 kg textilu v oranžových kontejnerech POTEX. S oblečením dále pracují organizace LINKA BEZPEČÍ, NADĚJE, KLOKÁNEK nebo POMOCNÉ TLAPKY.

OBALY TO MŮŽOU ZABALIT

40–80 let. Tak dlouho se v přírodě rozkládá plastový kelímek nebo igelitová taška. **Ročně se plastového odpadu v ČR sveze až 85 tisíc tun.** Řada našich prodejců se proto rozhodla dát jednorázovým plastům sbohem.

BAŤA

Retro je eko. Celý nákup si pohodlně odnesete třeba v tradiční síťovce, kterou zakoupíte u prodejce BAŤA. Používat ji můžete, dokud vás bude bavit nebo dokud znova nevyjde z módy. O tom ale silně pochybujeme. :)

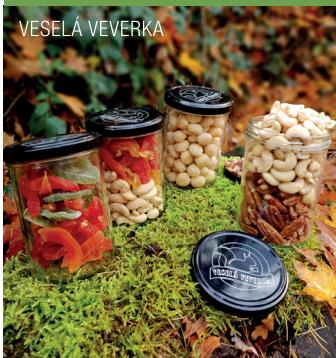
Jednorázovým nádobám odzvonilo.

Ve STARBUCKS si teď můžete pravidelně vychutnávat svoji oblíbenou kávu z opakovaně použitelných šálků a v CAFÉ GLOBUS si zase v rámci projektu Otoč kelímek & Otoč misku vychutnáte oběd s dobrým pocitem. Stejně tak si do znovupoužitelných nádob natočíte třeba i prací prostředky nebo ekologické čisticí gely na plnicích stanicích dm.

STARBUCKS

VESELÁ VEVERKA

A co použít místo plastového sáčku? Například obyčejné sklenice, co máte doma. U VESELÉ VEVERKY do nich pořídíte oříšky a další dobroty. Stačí si vlastní nádobu přinést a zvesela ji plnit. V hypermarketu GLOBUS zase seženete speciální pytlíky na ovoce a zeleninu. Používat je můžete stále dokola a budete tak mít jistotu, že tady už přírodu zbytečným plastem nezatížíte.

PŘÍRODA V MĚSTSKÉ DŽUNGLI

V úvahách o ekologii nás zdi Centra nezastaví. Do naší čtvrtě protkané hustou dopravní sítí se snažíme vnést trošku přírody. Jak to vlastně děláme?

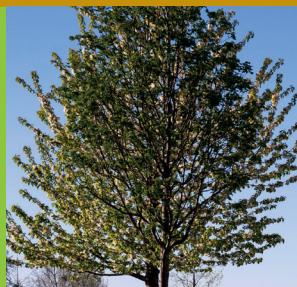
Máme plán. Vše jsme nejprve důkladně probrali s odborníky, kteří nám zpracovali rozsáhlou studii a vymysleli program na podporu lokálně specifické fauny a flóry.

Bydlí u nás hmyz i netopýři. U Centra jsme vybudovali hmyzí hotel a také budku, která slouží jako domov pro netopýry. Právě tyto druhy se totiž v městské džungli bez pomoci lidí prosadí jen stěží.

Máme pilné včelky. V zázemí Centra Černý Most se skrývá 10 včelstev. S láskou o ně pečeje náš zkušený včelař a jsou domovem pro zhruba 650 tisíc včel. Tyto včelky pocházejí z Rakouska, jsou mírumilovné, a hlavně velmi pracovité – zvládnou opylovat květenu až v okruhu 5 km a ročně nám vyprodukují až 400 kg medu!

„**Průměrný strom**“ absorbuje za 100 let svého života asi 1 tunu (!) lidmi nejčastěji tvořeného skleníkového plynu – oxidu uhličitého. Na výsadbě stromů a zachování jejich lokálních druhů se proto podílí i SBERBANK. Zapojit se můžete i vy. Nemáte kde? Zkuste vygooglit „guerilla gardening“ – nikoho ale nenabádáme. :)

MED

Med z pražského okruhu? Zní to možná paradoxně, ale městský med je často kvalitnější než ten lesní. Květiny v okolí Centra totiž nejsou vystaveny agresivním chemickým postříkům a hnojivům.

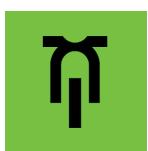
NEŠETŘETE NOHY, ALE OVZDUŠÍ

Jasně, týdenní nákup pro čtyřčlennou rodinu je asi lepší naskládat do kufru auta. Pro menší nákupy ale radši přijedte MHD, stejně jako to dělá téměř polovina našich zákazníků. Naše Centrum je kousek od metra i řady autobusových zastávek, takže je to hračka. Nebo udělejte něco pro své zdraví a spojte nákupy s procházkou.

Mezi řidiči se zase najde spousta těch, kteří raději sáhnou po službě sdílení automobilů nebo elektrickém pohonu. Na parkovišti Centra pro ně máme 10 dobíjecích stanic pro elektromobily a vyhrazená místa pro sdílená auta.

Sdílení je prostě in.
A navíc je to úplně jednoduché. Před cestou do Centra stačí stáhnout aplikaci BeRider nebo Rekola a za pár korun si ve svém okolí půjčit preferovaný dvoustopý dopravní prostředek. :) Skútry už dávno nejsou k vidění jen v italských filmech!

1963x

Tolikrát jste u nás v roce 2020 dobili svá elektroauta. To je navzdory všem omezením o 10 % více než v roce 2019.

BÝT EKO

JE HRAČKA

Co se v mladí naučíš, ve stáří jako když najdeš. Ved'me proto k ekologii i ty nejmenší. Několik tipů, jak na to:

Darujte nepotřebné hračky.

Máte doma čisté a funkční hračky, které už vaše děti nevyužívají a třeba jim i zbytečně leží v pokoji? Přineste je do speciálně vytvořené HRAČKOBUDKY, která se nachází v -1. patře v Červeném lobby. Uděláte tak radost jiným dětem, které je ocení.

Vybírejte recyklované a organické materiály. Rozdávat dětem radost je hračka, jak to ale udělat udržitelně? Zkuste některého z našich prodejců hraček a dětské módy s nabídkou udržitelnějších kolekcí svých produktů. V BAMBULI – království hraček pořídíte hračky z recyklovaných materiálů nebo dětskou módní kolekci značky COOL CLUB z biobavlny a recyklovaných PET lahví. Z certifikované organické bavlny své oblečení pro kojence šije i značka KITIKATE.

KITIKATE

BAMBULE

UDRŽITELNOST NEVYJDE Z MÓDY

Dávno už neplatí, že u velkých módních řetězců je k dostání jen tzv. „fast fashion“. Víte ale, jak udržitelnější kousek mezi těmi ostatními poznat? Pro úplný začátek je dobré vědět, že v módním průmyslu se udržitelnost rozděluje na dva směry: **recyklovanou a organickou módu.**

Recyklovaná móda. Hlavním cílem při její výrobě je znovupoužití odpadových materiálů namísto nových. Staré plastové lahve se tak mohou proměnit na granulát, ze kterého vzniká tkanina a z ní pak nový módní kousek.

INTIMISSIMI

Recyklované materiály z PET lahví, starého textilu, rybářských sítí, nebo dokonce kávových sedlin najdete ve speciálních kolekcích prodejců H&M, VERO MODA, C&A, WRANGLER/LEE, TRIOLA, TEZENIS, DECATHLON nebo INTIMISSIMI.

ŽIVOT JAKO V BIOBAVLNCE

Organická móda. Její výroba zahrnuje nejrůznější přírodní materiály od biobavlny přes bambusová vlákna až po inovativní materiály, jako je ECOVERO™ nebo TENCEL™. Organický přístup samozřejmě zahrnuje i šetrné způsoby pěstování a zpracování těchto materiálů.

Produkty z těchto a podobných materiálů nabízejí prodejci ALPINE PRO, VERO MODA, C&A, ESPRIT, TRIOLA, WRANGLER/LEE, H&M nebo výrobci obuvi ECCO a BAŤA.

FÉR K PŘÍRODĚ, S LÁSKOU KE ZDRAVÍ

Běžně se dnes setkáváme s pojmy fair trade, bio nebo lokální. Jde o produkty, které různými způsoby přispívají k udržitelnému rozvoji. Co si ale pod těmito pojmy představit a proč sáhnout právě po nich?

Fair trade je doslova férový obchod. Jde o ochrannou známku etické produkce zboží, která je zárukou toho, že producent dané plodiny je za svou práci odměněn férovou částkou odpovídající jeho vynaloženému úsilí.

Být eko s lokálními výrobky. Nákupem lokálních produktů přímo podporujete ekonomiku vašeho regionu nebo ČR. Lokální produkce je také ekologičtější, protože nezanechává uhlíkovou stopu spojenou s dovozem. A leckomu lokální produkty i více chutnají :)

Bio

Bio na ochranu přírody i našeho zdraví.

Produkty označené jako bio jsou vyrobené z materiálů organického zemědělství, a tedy pěstovány bez použití chemických hnojiv.

V Centru Černý Most se na fair trade, bio i lokální potraviny specializuje například dm se svou značkou dmBio. V nabídce je má také Hypermarket GLOBUS v sekci Zdravý svět a inspirovat se nejrůznějšími recepty můžete přímo na jejich webových stránkách. Kvalitní potraviny od malých farmářů koupíte u RODINNÉ FARMY.

GLOBUS

dm

Pro šetrnou kosmetiku inspirovanou českou tradicí i přírodou se snadno biologicky odbouratelnými recepturami se vydejte do MANUFAKTURY. Celou řadu produktů, která v sobě spojuje moderní vědu, organické suroviny, nekompromisní kvalitu a receptury prověřené časem vám přináší HAVLÍKOVA APOTÉKA. Přírodní kosmetiku Alverde pořídíte také v dm, kde si ze široké nabídky vybere opravdu každý.

HAVLÍKOVA APOTÉKA

MANUFAKTURA

CENTRUM PRO VŠECHNY DO JEDNOHO

Vážíme si každého jednoho z našich zákazníků. Ze světa kolem nás společně tvoříme lepší místo pro život. Proto se snažíme, aby naše Centrum bylo přístupné pro všechny. Vybavení Centra, nabízené služby i námi podporované projekty zahrnují ty nejmladší, nejstarší, ale i zákazníky s hendikepem.

Pro děti. Prostory Centra jsou maximálně uzpůsobeny návštěvám rodin s dětmi včetně speciálních parkovacích míst, dětských toalet nebo unikátních herních zón a koutků. Speciálně pro dětské návštěvníky pořádáme bezplatně přístupné dobrodružné středy v Maxíkově a lekce angličtiny.

Pro hendikepované. Centrum Černý Most má plně bezbariérový přístup a je vybaveno signalizací a navigačním systémem pro osoby s poruchami zraku. Umět dobrě popsat cestu nevidomému ale není nic snadného. Zaměstnance proto pravidelně školíme, aby věděli, jak na to.

Pro seniory. Každoročně pořádáme projekt Strom splněných přání. Společně s vámi tak plníme vánoční přání seniorům, kteří by jinak pod stromečkem dárek nenašli.

Pro všechny. Snažíme se, aby bylo nakupování zábavnější opravdu pro celou rodinu, proto na vás vždy čeká pestrý program. Navštívit můžete třeba jógu zdarma pro děti i dospělé s lektory z nadačního fondu YogaHelp. (www.yogahelp.cz)

ZLEPŠUJEME SE PRO VÁS I PRO NAŠI PLANETU

Jsme členem Asociace společenské odpovědnosti (ACSR). To v praxi znamená, že se snažíme chovat v rámci svého podnikání zodpovědně ke společnosti i prostředí, ve kterém fungujeme. O svých projektech a iniciativách informujeme další členy asociace, stejně jako my se inspirováme zase od nich. Daří se nám tak naplňovat vizi Asociace, podle které se udržitelnost má co nejdříve stát přirozenou součástí fungování každé organizace a firmy v Česku. Asociace od roku 2016 v Česku zastřešuje Giving Tuesday – světový den štědrosti. Naše Centrum se do akce zapojuje pravidelně a snažíme se tak motivovat k pomoci potřebným všechny ty, kteří aspoň trošku mohou.

Přijali jsme plán Better Places 2030. Zavazuje nás a naše další nákupní centra po celé Evropě k řadě ambiciózních cílů. Do roku 2025 by například v našich centrech neměl vznikat žádný nerecyklovatelný odpad. Více se o našich plánech dočtete na stránkách URW.com.

BETTERPLACES2030

BETTERSPACES

BETTERCOMMUNITIES

BETTERTOGETHER

CČM je držitelem prestižní certifikace „zelených budov“ BREEAM. Ta potvrzuje velmi nízkou ekologickou zátěž provozu budovy, naše rozumné nakládání se zdroji i s odpady nebo pozitivní dopady Centra na jeho bezprostřední okolí.

ECO SENSE

Více informací na nakupyudrzitelne.cz

